

Tollbamondás

Lotz János 1956 végén előadást tartott egy philadelphiai egyetem nemzetközi kongresszusán. Itt ismerkedett meg egy nála 20 évvel fiatalabb egyetemista lánnyal, akit Ann Margaret Norswornak hívtak. A lány élénken érdeklődött az előadás témája iránt, több kérdést is feltett Lotznak. Az előadás után is folytatták a szakmai eszmecserét. Lotz Jánosnak nagyon szimpatikus volt az értelmes, érdeklődő egyetemista, szívesen válaszolt a kérdéseire. Szó szót követett, majd további találkozókat beszéltek meg. Az elején szigorúan szakmai beszélgetésekből hamarosan kölcsönös szimpátia, majd szerelem szövődött. Pár hónap udvarlás után Lotz megkérte Ann kezét, majd 1957-ben összeházasodtak. Két fiuk született, s boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára:

- Philadelphia (ejtsd: filadelfia). Mondjuk el a gyerekeknek, hogy ez egy amerikai város.
- Ann Margaret Norsworthy (ejtsd: enn mergrit norszvorszi)

Mondjuk el a gyerekeknek, hogy számokkal írják az évszámokat!

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

A vesszők helyét mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden diák végez.

Javítás: Minden hibáért (vesszőhibáért is!) 1 pont levonás jár a 20 pontból.

1. Húzd alá a mondatba illő helyes szóalakot!**6/**

Ez a büntet/**büntett** súlyos büntetéssel jár.

Feri nem jól **fogja**/foglya a kalapácsot.

Ez a munkás szúnyogokat **irt**/írt.

Ez a csendes **zug**/zúg alkalmas a pihenésre.

Ezt a hírt közé/**közzé** kell tenni a tévében.

Tegnap nagy **bosszúság**/bosszússág ért: elhagytam a kulcsaimat.

**2. A következő mondatok mindegyikében van helyesírási hiba. Írd le a vonalra helyesen a mondatokat!
(A pontszám nem a hibák számát jelzi.)****10/**

Feri, adj egy kisebb ollót, ezzel nehéz vágni!

Ne búsulj a tavalyi baleseted miatt!

Erre a vállfára akasszam anyu estélyi ruháját?

Mariék bújócskásat játszanak.

Hová helyezted a fülhallgatómat?

Te mindig ilyen borúlátó vagy?

Minden egyes helyesírási hibáért 1 pontot vonjunk le a maximálisan adható 10-ből.

3. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!**12/**

had-osz-tály

e-dzé-sem

éj-jel

Ko-dály-lyal

szó-lít-sa-nak

fi-ú-kat

hall-ga-tás

meg-ve-szem

lán-dzsa

fel-e-mel

a-dó-zás

ta-xi

4. Javítsd a magánhangzókat ott, ahol szükséges, hogy értelmes szavakat kapj! 10/

hűvös, üdítő, kóstoló, ízlik, irigy, sűrű, gőzölgő, dicsér, árbóc, szívesen

5. Lásd el -val/-vel raggal az alábbi szavakat! 7/

megszokottal

forinttal

méhvel/méhkel (Mindkét megoldás elfogadható.)

ezzel

számmal

hosszal

fürjjel

6. Karikázd be az összes olyan szó kezdőbetűjét, amelyet nagybetűvel kellett volna írni! 15/

(A pontszám nem a hibák számát jelzi.)

Hazánk, Magyarország, csodálatos természeti és épített környezettel rendelkezik. Ha keletről indulunk országjárásra, és az Alföldre utazunk, érdemes ellátogatnunk Kiskőrösre, Petőfi szülőhelyére. A szegedi paprika és a makói hagyma messze földön híres. Ha túrázni szeretnénk, az Északi-középhegység legmagasabb pontjáig is felgyalogolhatunk, amely a Mátrában található. Ezen a vidéken van Eger is, amelyet Dobó István védett a törököktől. Ha átkelünk az egyik dunai hídon, a Dunántúlon találjuk magunkat. Sok külföldi, például német, angol, de kínai és japán turistát is vonz a Balaton és környéke. A balatoni fürdőzés után Pécsen és Szekszárdon is körülnézhetünk. Innen pedig már csak egy ugrás Bonyhád, a Lotz János helyesírási és szövegértési verseny helyszíne.

Minden helytelenül javított vagy nem javított kezdőbetűért 1 pontot vonjunk le a maximálisan adható 15-ből.

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____

Szövegértés – Megoldások

1. Hol és mikor? A szöveg alapján válaszolj!

10/

	Helye	Melyik évszakban?
Az első feladatlap kitöltése (minden tanévben ekkor)	saját iskolában	ősz
A fenti szöveg megjelenése	interneten/www.teol.hu	ősz
A 2020-as országos döntő	saját iskolában*	ősz
A szalagok elhelyezése	az emléktáblánál/ Bonyhád/ a szervező gimnáziumban	tavasz
A 2020-as tervezett országos döntő	Bonyhád, gimnázium	tavasz

*A szöveg alapján kikövetkeztethető.

2. Kapcsold össze a fogalmakat a jelentésükkel! Kettő kimarad.

6/

Fogalmak	Szövegértés	Fogalomhasználat	Szókincs	Helyesírás
	e	c	b	d

A megmaradt két jelentés mit írhat le, mivel kapcsolódhat össze?

Betűjel: a) Jelentés: nyelvápolás (szerepel a szövegben is)

Betűjel: f) Jelentés: nyelvtan

A jelentés megfogalmazása miatt más megoldást is elfogadhatunk, ha az megfelel a leírásnak.

3. A verseny célkitűzéseiről. Írj egy másik fogalmat (tehát nem szerepelhet a szövegben), amivel kapcsolatban még használjuk a kiemelt szavakat!

4/

Példa: a magyar nyelv ápolása

ápolás:.....beteg.....

Ellenőrizd a megoldásodat!

elmélyítés: pl. tudás

fokozás: pl. melléknév

fejlesztés: pl. ipar

gyarapítás: pl. vagyon

Minden szó/fogalom elfogadható, ha egynyelvű szótárral igazolható a jelentéskapcsolat.